

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΣ

Συνιστάμενον ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἕως τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παροῦσιν εἰς τὴν ἡλικίαν ἡμῶν ἀπαιτούμενος καὶ διὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριστείου Κωνσταντινουπόλεως, ἕως ἀνάγνωσρα ὁρίστων καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ	
Ἑσπερικῆ	Ἐξωεσπερικῆ
ἑσπερικῆ 50. 16.—	ἑσπερικῆ 50. 25.—
ἑσπερικῆ 8. 00	ἑσπερικῆ 18.—
ἑσπερικῆ 4. 50	ἑσπερικῆ 7.—
ΑΜΕΡΙΚΗΣ (μὲθρον ἑσπερικῆ) δολλάρια 4.	

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ: 1879

ΙΑΡΥΘΗ — ΕΚΔΟΣΤΗ ΚΑΙ ΔΙΗΡΟΥΣΤΗ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουθήμετου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΛΟΝΝΑΙΣ

Ὅδος Ἐδουάρδου ἀρ. 38 παρὰ τὸ Βασιλικόν

Ἡμερολόγιον Β' — Τόμος 29ος Ἐν Ἀθήναις, 11 Ἰουνίου 1922 Ἔτος 44ον. — Ἀριθ. 28

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΜΑΥΡΗΣ ΜΑΣΚΑΣ

[Μυθιστόρημα ἀπὸ Jules Chance!,]

ἘΦΘΑΛΙΟΝ ΙΔ' (Συνέχεια)

—Ναί! ναί!... φώναξαν ὅλοι.

Μὰ ὁ Φρέδος κούνησε τὸ κεφάλι καὶ εἶπε:

—Δὲν ἔχω νὰ σᾶς πῶ τίποτα παραπάνω ἀπ' ὅσα εἶπα. Μπῆκα στὸ παλάτι τῆς Κομπιένης, ὅπου βρισκόταν ὁ Μεγαλειότατος... Κατόρθωσα νὰ γλυττώσω μέσα στὸ γραφεῖο του, ποὺ βρίσκεται στὸ ἰσόγειο καὶ βλέπει πρὸς τὸν κήπο, κί' ἔκλεψα τὴν κασσετίναν ποὺ βλέπετε. Αὐτὰ εἶν' ὅλα ὅσα ἔχω νὰ σᾶς πῶ!

Αὐτὴ ἡ ἔλλειψις ἐμπιστοσύνης δυσἀρέτησε τοὺς συμμορτίτες καὶ ὁ Γιακάς, ποὺ ἐνῶ στὴν ἀρχὴ εἶχε ἀντιπολιτευθῆ τὸ βασιλιά, τώρα ἦταν ὁ πιστότερος σύμμαχος του, προσπαθοῦσε νὰ γενικεύσῃ τὴ δυσἀρέσκεια κατὰ τοῦ παιδιοῦ.

—Μὴ δίνετε, πιάτη, σύντροφοι, ἔλεγε.

—Μπράβο, μικρὸ μου, μπράβο! (Σελ. 217 στ. 6')

Ἄν αὐτὰ ποὺ μᾶς λέει ἦταν ἀληθεῖα, θὰ μᾶς ἔλεγε καὶ κάποια λεπτομέρεια.

Ἄρχισε ἡ ψηφοφορία καὶ ὁ βασιλιάς εἶπε:

—Ὅσοι φρονοῦν ὅτι ὁ δόκιμος Φρέδος Δυρμπάν, κλέβοντας τὴν κασσετίναν, ἔκαμε τὸ ἀριστοῦργημα του, ἄς σηκώσουν τὸ χέρι.

Εἴκοσι σχεδὸν χέρια σηκώθηκαν.

Μ' ἔλη τὴν ἀντιπολιτευσι τὸν Γιακά, ὁ Φιδὲς εἶχε παρασύρει μὲ τὸ μέρος τοῦ παιδιοῦ τοὺς περισσότερους συμμορτίτες.

Ἐκεῖνοι ποὺ ὑποστήριζαν ὅτι ὁ Φρέδος δὲν εἶχε κάνει τὸ ἀριστοῦργημα του ἦταν ὁ Γιακάς καὶ τρεῖς-τέσσερες φίλοι του.

Ὁ βασιλιάς ἔθαλετ' ἀποτέλεσμα:

—Φρέδε Δυρμπάν, εἶπε μ' ἐπίσημο ὄνομα, οἱ ἱππότες τῆς Μαύρης Μάσκας παραδέχονται ὅτι ἔκαμες τὸ ἀριστοῦργημα σου... Μπορεῖς λοιπὸν νὰ πάρῃς τὸν ἐνδοξο τίτλο τοῦ «ἱππότη». Δέξου τὰ συγχαρητήρια καὶ τὴς εὐχὲς μας.

Ἄμέσως οἱ κακοῦργοι περιστοιχισαν τὸ παιδί. Ὁ Φιδὲς τ' ἀγκάλιασε καὶ φώναξε δυνατὰ:

—Δὲ σᾶς τᾶλεγα ἐγώ, ὅτι ὁ μαθητὴς μου θὰ μᾶς ἔκανε ἐκπλήξεις;.. Μπράβο, μικρὸ μου! Μπράβο! Ἵπερηφανεύομαι γιὰ σένα!

Ὁ Φρέδος ἔμωσε ἔμενε ψυχρὸς καὶ ἀμίλητος καὶ μόλις ἀγγίξε τὰ χέρια ποὺ τοῦ ἔδιναν οἱ κακοῦργοι.

Μέσα του μὴ σκέψῃ εἶχε:

«Τώρα μπορῶ νὰ τοὺς ἀφήσω καὶ νὰ ζήσω τίμια... ἐπὶ τέλους, εἶμαι ἐλεύθερος!»

Τὸν ἐτραψε ἡ ἐπιθυμία νὰ πῆ αὐτὴ τὴν ἀπόφασή του στοὺς παλιούς του συντρόφους ἐκεῖνοι ἔμωσε εἶχαν καθήσει καὶ ὅλας τὴν τραπεζίαν αἰ' εἶχαν ἀρχίσει τὸ σιτό.

Μόνον ὁ βασιλιάς καὶ ὁ γραμματέας του εἶχαν μείνει στὸ παραμάγαζο καὶ ἐξέταζαν προσεχτικὰ τὰ ἱχάρτια,

Ἐπιβόητος ἔαν' τὸ φεγγίτη καὶ πύθη... (Σελ. 218, στ. 7')

ποὺ ἦταν μέσα στὴν αὐτοκρατορικὴ κασσετίναν.

Ὁ Φρέδος ζητοῦσε εὐκαιρία νὰ φύγῃ, γιατί δὲν ἠθέλε νὰ γρηγορῇ νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι τοῦ στυιὸρ Πελιασκο.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ἐπιχειροῦσε νὰ τὸ σκάσῃ ἀλλὰ γαλλικὰ ἀπὸ μιὰ πορτοῦλα, ποὺ ἦταν κλειστὴ ἀπὸ τὴν κάρελλα τοῦ Σφάχτη, αὐτὸς τὸν ἐφώναξε.

Κρατοῦσε στὸ χέρι μιὰ ἐπιστολὴ σφραγισμένη μὲ μαῦρο δουλοκέρι καὶ τὸ πρόσωπό του ἦταν πολὺ χαρούμενο.

—Φρέδε Δυρμπάν, εἶπε δείχνοντάς του τὸ χαρτί, τὸ κατόρθωμά σου εἶναι ἀκόμη σπουδαιότερο ἀπ' ὅτι φανταζόμενον καὶ θέλω νὰ σὲ συγχαρῶ γι' αὐτό. Σάρη σὲ σένα, ἔχουμε στὰ χέρια μας τὰ στοιχεῖα μιᾶς πολὺ σπουδαίας ὑποθέσεως... μιᾶς ὑποθέσεως ποῦ, μὰ τὴν ἀλ' ἠθεῖα, ἀξίζει νὰ τὴν κατασταστοῦν ὁ ἱππότης τῆς Μαύρης Μάσκας.

—Βεβαίωτατα! ἐπρόθεσε ὁ γραμματέας, ἴδιος ἂν βροῦμε αὐτὸν τὸν Ἰουλιανὸ Μεσανούχτην...

Τὸ ὄνομα «Ἰουλιανὸς Μεσανούχτης» ἔκαμε τὸ παιδί νὰ ξαφνιαστῇ.

—Ἰουλιανὸς Μεσανούχτης! ἐφώ-

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

“ΟΠΩΣ ΜΙΑΟΥΜΕ”

“Αγαπητοί μου,

ΛΑΒΑ χθές ένα γράμμα από ένα νέο. Είναι ανθουσιασμένος με τη γλώσσα που γράφω «τη δημοτική» και τρέχει με τους δασκάλους του... στο Γυμνάσιο βέβαια, — που άμα κάνη να γράψω στην ίδια, τον λένε μαλλιαρά και του βάζουν κουλούρα. Αλλά μου λέει σε τέσσερες σελίδες. Άμα τελίωσα όμως το γράμμα του, είπα: “Αν γράφη έτσι και τις εκθέσεις του ή τις εξηγήσεις του, έχουν μεγάλο δικαιο δασκάλου του να τον βαθμολογούν με μηδενικό. Γιατί ωρισμένως δεν είναι γλώσσα αυτή! Κάποιος, φαίνεται, του είπε, κάπου αδιάβασε πως «πρέπει να γράφουμε όπως μιλούμε», κι’ ο νέος μεταχειρίζεται τη διάλεκτο του τόπου του! Μ’ αυτή είναι ελωσδιόλου άλλο πράγμα! Κι’ άπορώ πως, ενώ είναι ανθουσιασμένος, όπως λέει, με τη γλώσσα τη δική μου, γράφει... τη «δικιά» του!

Η αλήθεια είναι πως πολλά γράμματα, από πολλούς νέους, λαβαίνω γραμμένα με τον ίδιο τρόπο. Βλέπω ακόμα σε περιοδικά και σ’ εφημερίδες, και στη Σελίδα μας την ίδια, κομμάτια νέων ή παιδιών που δεν ξέρουν καθόλου ούτε τη δημοτική γλώσσα ούτε το γλωσσικό ζήτημα. Γι’ αυτό κρίνω καλό, αναγκαίο μάλιστα, να σας μιλήσω σήμερα γι’ αυτά τα πράγματα. Θα σας φανούν ίσως λιγάκι σχολαστικά, αλλά μη νομίζετε πως κι’ η δημοτική μας δεν έχει τον σχολαστικισμό της και πως μπορεί καθένας, με την πρόφασι πως είναι δημοτικιστής ή έχθρος του σχολαστικισμού, να γράφει όπως του κανίτζει, χωρίς κανόνες, χωρίς μέθοδο, χωρίς σύστημα.

Αν αν ήταν έτσι, δεν θα κάναμε τίποτα! Θα προτιμούσαμε να γράφουμε ακόμα την καθαρεύουσα, που έχει ακριβώς τη γραμματική της και την κάποια ομοιομορφία της. Άλλ’ αυτά ακριβώς πρέπει να χυγί κι’ η δημοτική, για να είναι γλώσσα: γραμματική κι’ ομοιομορφία. Δεν άρκει να γράφει καθένας «πως μιλά». Γιατί έτσι δεν βάζαμε ποτέ μια γλώσσα, γενική, πανελλήνια. Άλλα θα είχαμε τόσες γλώσσες, όσες είναι οι πατρίδες των γραφόντων, όσες είναι οι χώρες του Ελληνισμού. Δηλαδή Βαδωνία!

Α, όχι! Αυτό το «γράφω όπως μι-

λάω», έχει και τους παρισρισμούς του. Εγώ π.χ. είμαι Ζακυνθινός· δεν γράφω όμως Ζακυνθινά· ο Παλαμάς είναι Ρουμελιώτης· δεν γράφει όμως ρουμελιώτικα· ο Καριακίτσας είναι Μωραϊτης· δεν γράφει όμως μωραϊτικά. Καθένας μας, βλέπετε, προσπαθεί, απ’ όλες τις λέξεις κι’ απ’ όλους τους τύπους, απ’ όλα τα γλωσσικά στοιχεία τα σημερινά, να διαλέγη εκείνα που είναι γνωστότερα, επικρατέστερα στον Ελληνισμό. Τα διαλεκτικά, τα τοπικά, τα ιδιωματικά, έμειναν μόνο για τον διάλογο του ήθογαρωικού διηγήματος ή της κωμωδίας που παρουσιάζει ντόπιους τόπους. Όταν όμως μας μιλή ο ίδιος ο συγγραφέας, ο ίδιος ο ποιητής, μεταχειρίζεται μια γλώσσα ικανή να την άνοοσον βλοι: κι’ ο Ζακυνθινός, κι’ ο Μωραϊτης, κι’ ο Ρουμελιώτης, κι’ ο Πολίτης, κι’ ο Σμυρνιός, κι’ ο Συριανός και κάθε Ρωμιός.

Νά, παραδείγματος χάρη: Δεν άπαρχει γωνία του Ελληνισμού που να μην πηγαίνει η Διάπλασις· αλλά δεν άπαρχει και γωνία του Ελληνισμού που να μην άνοοσται η γλώσσα που σας γράφω τώρα. Ίσως κάποτε, κάπου, κανένα παιδί, μπορεί να μην ξέρη μια λέξη. Άλλα θα ρωτήσει τον πατέρα του, τη μητέρα του, και θα την μάθη άμέσως. Φυσικά, ’ς ένα Ζακυνθινό μου διήγημα, ο διάλογος είναι Ζακυνθινός. Έχει τύπους που δεν τους μεταχειρίζονται άλλοι, έχει και λέξεις που δεν τις άνοοσον πουθενά. Τι κάνω τότε; Τις άξηγώ από κάτω, στο τέλος, με μια σημείωση. Και τις άξηγώ στην κοινή γλώσσα, στην πανελλήνια. Και πάλι: σ’ ένα διήγημα Ζακυνθινό, ήθογαρωικό, έχω το δικαίωμα να μεταχειρισθώ τη διάλεκτο του τόπου μου και χωρίς να την άξηγώ άκόμα. Σε μια «Αθηναϊκή έπιστολή» όμως δεν μπορώ να μεταχειρισθώ παρά τη γλώσσα αυτή, — τη γλώσσα που άνοοσκε βλοι.

Άλλα δεν είναι μόνο η ανάγκη, του νοητού που πρέπει να έχουμε άπ’ όφει μας: είναι κι’ η ανάγκη του όμοιοτύπου. Γι’ αυτό, από τύπους που το ίδιο σχεδόν θα τους άνοοσον παντού, διαλέμω τους επικρατέστερους. Π.χ. είτε «στείλε με το» είτε «στείλε τό μου», το ίδιο θα με καταλάβουν. Προτιμώ όμως το στείλε μου το, επειδή είναι το γενικώτερο, ενώ τάλλα (σε στέλνω, σε λέγω, σε γράφω, αντί σου,) είναι ιδιωματικά. Το ίδιο προτιμώ το τις γυναίκες, από το έπισως εδνόητο τις γυναίκες, γιατί αυτό είναι ιδιωματικό. Και λέξεις άκόμα. “Η ελαβα το γράμμα σου» πώ, ή επήρα το γράμμα σου»

το ίδιο εδνόητο είναι. Προτιμώ όμως το ελαβα, γιατί και γενικώτερο είναι κι’ άλλημικώτερο. Γενικά, από δυο λέξεις το ίδιο σήμερα δημοτικές — π.χ. εμάξι και καρόσα — προτιμώ πάντα την άλλημική, την άρχαία και λέω άμάξι. Έκτός βέβαια όταν η άρχαία έχη σήμερα άλλη σημασία· γιατί δεν είναι ακριβώς το ίδιο να πής ερω και ψωμι, ούτε θύρα και πόρτα...

Έτσι πρέπει να γράφετε και σεις. “Οχι όπως μιλάτε. Άλλα όπως γράφουν τη δημοτική οι καλοί σημερινοί συγγραφείς μας. Νέκοπεύετε να μεταχειρίζεσθε, στα καλά καθούμενα, χωρίς λόγο, τα ιδιωματικά, τα τοπικά σας. Νά ξέρετε πως κι’ η δημοτική έχει την... καθαρεύουσα της. Και ποδ πάντων να μη μιμήσθε μερικούς γελαίους, που θεοηλάουν τη δημοτική γλώσσα και τη δημοτική Ίδέα, γράφοντας διτι έξωφρενικό τους έρχεται, από γλωσσική άμάθεια κι’ από πνεύμα άναρχίας.

Σας άσπάζομαι, ΦΑΙΔΩΝ

Η ΔΙΟΥΝΥΣΙΑ

Μυθιστόρημα υπό ΑΥΒΥΣΤΑ ΛΑΤΟΥΧΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ’ (Συνέχεια)

Οι καθαριστές στη δουλειά τους άπαναλαμδάνουν αυτά που είχαν άκούσει σπίκια τους. Άλλες έλεγαν πως οι δικιο τους άγαποδσαν την εργασία, κι’ άλλες το άντιθετο. Πολλές φορές η συζήτηση ζωήρευε. Και η Ζωή συχνά ζητούσε τη γνώμη της Διονυσίας για πολλά ζητήματα.

Στου Κουτουριέ δεν μιλούσαν ούτε άπέρ ούτε κατά. Υπομένανε τη δυστοχία τους καρτερικά, χωρίς παράπονο. Ο Άλβερτος, ο άδελφός της Διονυσίας, δεν ήταν άπτε άνανδρος ούτε άνδρετος.

Άδιάφορος πήγαινε στο άνθρακωρυχέτο όπως θα πήγαινε σε κάθε άλλη δουλειά, χωρίς εδχαριστήση, άλλα και χωρίς άηδία.

Έπειτα στο πνεύμα της οικογενείας αυτής ήταν πάντοτε ζωντανή η εικόνα μιας άλλης, της οικογενείας Μπεκκάρ, και ο καθένας είχε διαφορετικά αίσθήματα γι’ αυτήν.

Γι’ αυτό βλοι προσέχανε τά λόγια τους.

Μάλιστα από τόν καιρό που η Διονυσία πήγε καθαριστρα, δεν μιλούσαν πια στο σπίτι ούτε για άνθρακωρυχέτα ούτε για άνθρακωρυχούς.

Μιλούσαν για κάθε άλλο πράγμα, παρά για το πηγάδι, που πραγματικά όμως έκυριεύε βλων το μυαλό.

Έτσι η Διονυσία δεν ήξερε τίποτα γι’ αυτά που ζητούσαν οι εργάτες. Κι’ όταν μια μέρα η Ζωή, στο πρόγευμα, της ζήτησε φανερά την γνώμη της άποριθήκη με βλη της την ελκρίνεια:

— Στο σπίτι μας δεν μιλούμε ούτε για άνθρακωρυχέτα ούτε για εργάτες.

— Φθάνει που πηγαίνετε, έ! είπε η Τρουσέτ.

— Έμένα μ’ άρέσει ναρχωμαι στο Κουριέρ με τις συντρόφισσές μου.

— Βέβαια, όχι όμως για δουλειά! Η Διονυσία είχε μεγάλη δρεξη ν’ άποκριθή: — «έγω άγαπώ την εργασία μου, γιατί αυτό είναι το καθήκον μου. Άν δεν δουλεύα θα ήμουν άχρηστη και στους άλλους και στην έαυτο μου».

Κατάλαβε όμως την παγίδα.

Στο σπίτι της Τρουσέτ άγαποδσαν τη διασκέδαση. Οι λέξεις εργασία, καθήκον, ήταν βλαλόγια έχθρικά.

Γι’ αυτό δεν άποκριθήκη.

Οι άλλες την κοιτάζανε, έπεριμέναν μίον άπάντηση. Και η Τρουσέτ που ήθελε με κάθε τρόπο να την κάνη να μιλήση, επέμεινε:

— Έγώ έχω παραφουσκώσει μ’ αυτή τη δουλειά. Μου έχει κόψει και μέση και χέρια.

— Ηθελα να είχα δυο μέσες, τέσσερα χέρια και τέσσερα μάτια για να σου τά προσφέρω! φώναξε η Γκωδ που πάντα μάλώνανε με την Τρουσέτ.

— Σ’ εδχαριστώ, άρκετά σε υποφέρουμε έτσι που είσαι. Για φαντάσου να ήσουν και διπλή! Έπρεπε να παίρναμε δρόμο με τά τέσσερα. Άκου και να είχε τέσσερα χέρια και τέσσερα μάτια... για να μάζ’ κοιτάξη έτσι δά!...

— Και να σας δίνω διπλά χαστούκια, άποριθήκη η Γκωδ...

Δεν πρόφτασε όμως να το πη και η Τρουσέτ ριχτήκη πάνω της, φωνάζοντας:

— Έμένα ένα χέρι μου φθάνει για να σου βγάλω τά μαλλιά!

Σκούροι και κουκοβλες πέταχθήκαν έδω κι’ εκεί και όταν τις χώρισαν η Τρουσέτ κρατούσε στα χέρια της μια τούφα ξανθά μαλλιά από το κεφάλι της Γκωδ.

Άλλα ένας έπιθεωρητής περνούσε κείνη την ώρα και η Τρουσέτ αναγκάσθηκε να κρύψη στην τσέπη της ενώ η Γκωδ περιμάζεψε βιαστικά τον ακούφο και την κουκούλα της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ’

Τά πράγματα μεταδεδωται

Το άνθρακωρυχέτο είχε αυτή την εποχή πάρα πολλή δουλειά. Οι τιμές των καρδούνων είχαν ξεπέσει και οι

παραγγελίες πλημμυρούσαν από παντού. Για να προφθαίνου, αναγκάσθηκαν να πάρουν για εργάτες βλοικους έτυχε, χωρίς να εξετάζου, με την έδέα να τους άπολύσου όταν θα έπεφταν οι δουλειές.

Αυτή όμως η άφθονία στις δουλειές της έταιρίας άνοιξε την δρεξη στους εργάτες να ζητήσουν άδξηση. Άσημονούσαν πως πριν από τα ετυχισμένα αυτά χρόνια είχαν περάσει χρόνια δυστοχίας και ζητούσαν άδξηση άνάλογη με τά κέρδη, ενώ δεν είχαν χαμηλώσει τά ήμερομιστά τους άνάλογα με τις ζήμιες. Οι πιο τολμηροί έσπρωχναν τους πιο δειλούς.

— Τι έχουμε να χάσουμε; έλεγαν.

Έτσι πολλοί που στα καλά καθούμενα δεν ζητούσαν τίποτα, ενώθησαν με τους τολμηρούς που τους βεβαίωναν πως έφτανε να ζητήσουν για να πετύχουν όλα ήθελαν.

Σιγά-σιγά ο αριθμός των δυσαρ-

“Ο αριθμός των δυσχερηθέντων έμε άλλων... (Σελ. 221, στ. β’)

στημένων έμεγάλων. Μ’ αυτούς ενώθησαν και μερικοί εντόπιοι, «κακοκέφαλοι» και μαζί φώναζανε σε διάφορες συγκεντρώσεις, που ο ένας παράσενε τον άλλο σε δρόμο έπαναστατικό.

Μιλούσαν με λόγια συμβολικά, κι’ οι άρχηγοί, όταν βλοικανε δειλούς, τους δίνανε θάρρος με κολακειές και υποσχόσεις. Τους βεβαίωνανε πως εις το εξής οι άδύνατοι έπρεπε να έχουν πόλεμο ενάντιον των δυνατών, πως οι μεγάλοι δεν μπορούν τίποτα να κάμουν χωρίς τους μικρούς.

Μια μέρα η Διονυσία άκουσε την Τρουσέτ να λέγη με τον σαρκαστικό της τρόπον κοιτάζοντας την Γκωδ.

— Έχουμε να ιδούμε καμιά μέρα! Θα τους ξεσκαπέσουμε τους «μισερούς» και θα σου τους διαρθώσουν.

«Μισερούς» άνόμαζαν αυτούς που τά είχαν καλά με τους προσταμένους, ενώ καμωνόντανε πως ήταν με τους

άλλους εργάτες. Δυσπόσωποι δηλαδή. Η οικογένεια της Γκωδ είχε πολλά παιδιά, γι’ αυτό δεν είχαν καμιά δρεξη να χάσουν ήμερομισθία.

Ένώ στής Τρουσέτ ζούσαν μέρα με την ημέρα και πολλές φορές δεν είχαν να φάνε ψωμί, γιατί τό είχαν πειη την περασμένη μέρα σε κρασί.

Η Γκωδ δεν άποριθήκη στον δπαινιγμό της Τρουσέτ. Αυτή επέμεινε:

— Γιατί δεν ήρθε χθές ο πατέρας σου στο καπηλειό, όπως τά συμφωνήσανε, για την αίτηση;

— Μήπως ξέρω; ήταν κατακουρασμένος.

— Μπιά! Και δεν κουράζεται όταν κατεβαίνει στο πηγάδι και χύνει βλο τον βρω του! Νά του πής χαιρετίσματα πως δε θα του βγη σε καλό να υποχωρή στ’ αφεντικά.

— Δεν κάνω παραγγελίες. Νά πής να του τά πής έτό.

— Νά προσέχης μήπως αυτός που θα του τά πη, το δώση και το καταλάβη καλά.

— Άν νομίζης πως φοβούνται τον Δουμπούκ σου; Έννοία σου και ξέρουν να του άποκριθούν.

Ο Δουμπούκ ήταν καλός φίλος με τον πατέρα της Τρουσέτ. Είχαν συννενοθη με τους άρχηγούς που τους έταξαν λαγούς με πετραχήλια και είχαν άποφασίσει να μαζευθούν βλο στο καπηλειό για να συζητήσουν την αίτηση.

Άγιοι ήλθαν. Έσημείωσαν όμως όσους έλειπαν, για να τους προσέχουν και να τους κατηχήσουν.

Ο Δουμπούκ ήταν δέκα έννια χρονών, παλληκαράς, άπαίθετος και φιλόδοξος.

Ο πατέρας της Τρουσέτ ήταν ξερακιανός, ψηλός, έξυπνος, και διάβάζε βλο έπανακτατικές εφημερίδες. (“Έπεται συνέχεια) ΦΑΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΙ

ΟΙ ΔΥΟ ΜΥΛΟΠΕΤΡΕΣ

Οι δυο πέτρες βάζουν τάδε... (Παροιμία)

Οι δυο μύλοπετρες, άφου βάλεσαν πολλά σακιά σιτάρι και κριθάρι, Άπό καμιά σε καμιά ξεπέσαν: Πουά τάχα νάχη στάλασμα τη χάρη.

Κε’ είχε η άπό πάνω? — Έγώ, βεβήκηκα Μονάχη μου να λιώνω στον άγώνα. Με τέρφο κόπο κι’ έτσι δε βαρέθηκα, Ένθ’ σύ, κάτω, στέκεις σαν κοκώνα.

— Στάλασμα βάση έγώ είμαι, που κινεύεσαι!

— Άπάντησε η άπό κάτω με φουρνάκι: Έγώ, μονάχη σου, σάν κοκορεύσαι, Νά μην άλέσσης ούτε ένα σπειράκι!

— Παλιότερες! μάθατε που γκρινιάζετε, (Η Μυλωνή τους φώναξε άπό πέρα.) Μόνο κι’ σ’ έδω με ατζι τάλεθρι βγάσετε, Και χόρια η καθεμά βουή κι’ άέρα!

ΧΕΡ

